

Vragen aan B&W ex. art 155

Vraag nr.: 12
Datum ingediend: 11 juni 2026
Vraagsteller: Astrid Voorn-Michels
Fractie: Groep Groen
Onderwerp: Fraiche
Gewenste beantwoording: schriftelijk / mondeling

Schriftelijke en of mondelinge beantwoording tijdens commissie van 16 juni dan wel uiterlijk voor de raadsvergadering as

Vraag/vragen:

1. Participatie en algemeen belang

1.1 Heeft het college onderzocht welke wensen, behoeften en aandachtspunten leven bij inwoners van Vaals in het kader van dit voorstel (brede participatie)? Zo ja, op welke wijze, met welke doelgroepen, in welke periode en met welke uitkomsten?

1.2 In de toelichting wordt met name overleg genoemd met participanten van TC Mixed en Stichting Fraiche. Op welke wijze borgt het college dat dit overleg het algemeen belang dient en niet primair de belangen van deze betrokken partijen?

De doorontwikkeling van het gebouw Fraiche is een belangrijke stap om het door de gemeenteraad vastgestelde beleid inzake maatschappelijke accommodaties vorm te geven. De discussie over het hoe en waarom van maatschappelijke accommodaties, zoals bijvoorbeeld gevoerd rond de aankoop van De Suisse en de discussie over de maatschappelijke accommodatie in Lemiers, is gevoerd met initiatieven en verenigingen die nu gebruik maken van maatschappelijke accommodaties, die in de toekomst wellicht gebruik ervan (gaan) maken, actieve bewonersgroepen en raadscommissie en gemeenteraad. Op deze wijze hebben wij inzicht gekregen in wensen, behoeften en aandachtspunten, die wij vervolgens afgezet hebben tegen de al dan niet vermeende gemeentelijke huisvestingsplicht en het toekomstproof zijn van voorzieningen.

1.3 Waarom is niet expliciet en/of aantoonbaar onderzoek gedaan naar wensen en behoeften van kinderen, jeugd en jongeren in Vaals? Indien dit wel heeft plaatsgevonden, ontvangen wij graag de onderbouwing, aanpak en resultaten.

Het voorstel ziet toe op een doorontwikkeling van het gebouw Fraiche als cultureel centrum en is derhalve een platform voor een brede waaier aan sociaal-maatschappelijke activiteiten gericht op alle inwoners van de gemeente Vaals. In het licht van deze doorontwikkeling zien wij geen meerwaarde om expliciet in te zoomen op de wensen en behoeften van één specifieke doelgroep.

1.4 In de tekst staat: "Fraiche maakt de ontwikkeling door van jongerencentrum naar breed cultureel centrum." Welke concrete conclusies verbindt het college hieraan voor programmering, ruimtegebruik en veiligheid, specifiek voor de doelgroep jeugd/jongeren?

De bestaande programmering van Fraiche als jongerencentrum blijft overeind, aangezien het gebouw Fraiche wordt uitgebreid met voorzieningen waardoor een breed cultureel centrum voor tal van initiatieven en alle inwoners van Vaals ontstaat.

2. Ruimte, veiligheid en geschiktheid voor jeugd

2.1 Welke concrete ruimte(n) (m²), functies en tijdslots zijn binnen het plan bestemd voor kinderen, jeugd en jongeren?

De verdeling van ruimtes en de bestemming hiervan wordt nog nader uitgewerkt.

2.2 Acht het college het wenselijk dat minderjarigen gebruikmaken van een omgeving waar alcohol tot lifestyle behoort- en mogelijk softdrugsgebruik kan voorkomen? Welke maatregelen worden getroffen om een veilige en leeftijdsadequate omgeving te waarborgen (o.a. toezicht, functionele scheiding, huisregels, openingstijden)?

2.3 Hoe wordt omgegaan met (deels) niet-in-Vaals woonachtige bezoekers, zoals bandleden/gasten voor repetities of optredens, in relatie tot, veiligheid en toezicht voor de kinderen die zich in het gebouw kunnen bevinden?

Alle regels die gelden voor een openbare voorziening die voortvloeien uit wet- en regelgeving zijn ook voor het gebouw Fraiche van toepassing.

2.4 De buitenruimte lijkt grotendeels te worden opgevuld met oefen-/kleedruimtes en party-/horecavoorzieningen. Welke (buiten)ruimte blijft beschikbaar voor groen, spelen, ontmoeten en laagdrempelige jeugdactiviteiten die horen bij het kansrijke opgroeien?

2.5 In andere gemeenten zijn voorzieningen zoals scoutinggebouwen met veel buitenruimte en groen beschikbaar. Heeft het college de behoefte aan dergelijke voorzieningen in Vaals geïnventariseerd? Zo ja, waarom is dit niet of onvoldoende in het plan verwerkt? Zo nee, waarom niet?

In de buitenruimte wordt plek gerealiseerd voor jeu de boules en beachvolleybal. Ook geeft de tennisvereniging aan dat meer gebruik van de faciliteiten gestimuleerd wordt. Bij dit voorstel heeft het College de nadruk gelegd op sociale verbondenheid. Een inventarisatie zoals u die vraagt heeft voor het betreffende voorstel geen meerwaarde.

3. Bestuurlijke onafhankelijkheid en legitimiteit

3.1 Waarom maakt het college de invulling van een voorziening van algemeen belang mede afhankelijk van de mening/positie van een persoon die deel uitmaakt van het bestuur van Fraiche maar niet in Vaals woont?

Het voorstel is tot stand gekomen op basis van stand beleid (centralisatie maatschappelijke accommodaties), een analyse van huidige en toekomstige fysieke behoefte en criteria van het provinciale leefbaarheidsfonds. De suggestie in uw vraagstelling dat er op de een of andere wijze niet integer gehandeld is bij de totstandkoming van het onderhavige voorstel karakteriseren wij als schandelijk en werpen wij verre van ons.

4. Continuïteit van bestaande initiatieven

4.1 Welke huidige muzikanten, initiatieven en clubs die nu gebruikmaken van d'r Ouw Sjoel en het Vereinschoes kunnen niet terecht in de nieuwe opzet? Graag een overzicht.

4.2 Welke alternatieven biedt het college voor initiatieven die niet passen binnen Fraiche (bijv. vanwege capaciteit, kosten, tijden of geluidsruimte)?

Anders dan uw vraagstelling suggereert kent de gemeente geen plicht tot huisvesting. Het voorstel voorziet in het aanbieden van een fysieke voorziening waarin tal van initiatieven en verenigingen een plek kunnen krijgen, deels door het delen van ruimten in die voorziening. Daarnaast voorziet het voorstel in een zodanig ruime fysieke uitbouw dat voor de toekomst nog (door)groeimogelijkheden zijn voor nieuwe, waardevolle initiatieven. Als uitgangspunt hanteert de gemeente dat initiatieven ondersteund (en als mogelijk gehuisvest) worden die in lijn liggen met de gemeentelijke ambities op het gebied van welzijn en welvaart van onze inwoners.

5. Parkeerdruk en verkeersafwikkeling

5.1 Hoe is de parkeerbehoefte berekend bij piekbelasting (sport, horeca, Fraiche, sporthal én cultureel evenement in de zaal met circa 450 personen)?

5.2 Met circa 20 geplande parkeerplaatsen: welk parkeer- en mobiliteitsplan hanteert het college voor piekmomenten (spreiding, vergunningen, P+R, fiets, OV, handhaving)?

5.3 Op welke wijze wordt daarbij rekening gehouden met het regionale karakter van Fraiche-avonden, die traditioneel veel bezoekers van buiten Vaals trekken?

De huidige voorzieningen zijn reeds in de parkeerbalans meegenomen, waarbij niet, conform CROW-normen, pieken leidend zijn, maar een parkeerdruk gebaseerd op soort voorziening. Aangezien het voorstel niet alleen spreekt over het uitbouwen van een bestaande voorziening, maar ook

over het afbouwen van andere voorzieningen, deels in hetzelfde gebied, is er geen onderzoek in het kader van de parkeerbalans nodig. Pieken worden, zoals alle parkeerpieken gedurende het jaar, opgevangen in de openbare ruimte.

6. Ontmoeting: doel en concrete faciliteiten

6.1 Het plan zet in op "ontmoeting". Waaruit blijkt dat er voldoende gedeelde interesse of kruisbestuiving is tussen sporters en bezoekers/deelnemers aan muziek, kunst en cultuur?

6.2 Welke concrete maatregelen ruimte en/of programmering faciliteert ontmoeting actief (gezamenlijke activiteiten, gedeelde ruimtes, organisatie/beheer, tijdvensters), en hoe wordt succes gemeten (indicatoren/monitoring)?

Een cultureel centrum heeft een sociaal-maatschappelijke betekenis. Dat is breder dan muziek, kunst en cultuur. Het culturele centrum Fraiche is een maatschappelijke accommodatie, waarin ook mogelijkheden zijn voor vrijetijdsinvulling, bewegen, meditatie, vergaderingen, etc. Uw vraagstelling verengt de kruisbestuiving tot activiteiten, terwijl wij een kruisbestuiving tussen mensen, tussen inwoners nastreven.

7. Leefbaarheidsfonds: vergroening versus verstening (p. 3, punt 2)

7.1 Waarom is het Leefbaarheidsfonds niet ingezet voor vergroening en verbetering van de woon speel omgeving, maar vooral voor verstening/en bebouwing?

7.2 Welke afweging heeft het college gemaakt ten aanzien van gezondheid, klimaatadaptatie, groen en sociale verbondenheid, en hoe sluit dit aan bij de doelstellingen van het Leefbaarheidsfonds?

Het project is getoetst aan de voorwaarden van het Leefbaarheidsfonds en is in nauwe samenwerking met de provincie tot stand gekomen. Het College heeft besloten om in de mogelijkheid die het leefbaarheidsfonds biedt de doorontwikkeling van het beleid inzake de maatschappelijke accommodaties centraal te stellen.

7.3 Waar worden de bomen geherplant die voor parkeerplaatsen moeten wijken. En wat is het budget voor aankoop van de grond waarop deze kunnen staan?

Deze vraag betreft uitvoering en is voorbehouden aan het College. Een en ander zal conform de herplantplicht uitgevoerd worden.

8. Doelgroep en baten

8.1 Welke doelgroep(en) profiteren volgens het college het meest van dit voorstel

8.2 Op basis van welke gegevens/indicatoren (bijv. bezettingscijfers, behoefteonderzoek, demografie, participatie-uitkomsten) is deze inschatting gemaakt?

Alle inwoners van de gemeente Vaals die op de een of andere wijze gebruik willen maken van de voorzieningen in de maatschappelijke accommodatie Fraiche; als bezoeker, als deelnemer, als organisator, als uitvoerder.

9. Financiële dekking en gevolgen verkoop locaties

9.1 Klopt het dat de bouw van oefenruimtes wordt gecompenseerd door verkoop van d'r Ouw Sjoel en het Vereinshoes? Graag een financieel overzicht met opbrengsten, kosten, risico's en scenario's.

9.2 Welke ruimtelijke en maatschappelijke consequenties ziet het college bij verkoop van Ouw Sjoel, mede omdat dit één van de laatste plekken is waar in/voor het centrum nog vergroening, een buurtontmoetingsplek, speelplek extra parkeren of een warmtenet gerealiseerd zou kunnen worden?

9.3 Welke gevolgen heeft verkoop van het Vereinshoes voor sociale samenhang en laagdrempelige ontmoeting in het centrum, gezien de schaarste aan dergelijke plekken?

Voor de financiële vraag verwijzen wij naar de financiële paragraaf in het raadsvoorstel.

Het afstoten van de Auw Sjoel en het Vereinshoes betreft in mei 2025 door de gemeenteraad (inclusief instemming Groep Groen) vastgesteld beleid. Over de doorontwikkeling van beide locaties na afstoting bestaan nog geen concrete plannen.

PoHo: Wethouder Jaegers

Datum beantwoording: 12.06.2026

Antwoord(en):

Zie bovenstaand, verwerkt in de vragen.